

יום רביעי כ' באדר תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ניתן להפיץ לזכו הרבים תחת השם 'נר שמואל' בלבד

נר שמואל



לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

כתובות - ל"ז

1. גיורת שנתגיירה וראתה באותו יום דם. ממתי נחשבת טמאה?
 ר' יהודה: משעת ראייתה. [כיון שבתחילה הייתה נכרית ודמה טהור, אין מטמאין למפרע כלל]
 ר' יוסי: טמאה למפרע ככל הנשים מתחילת ה-24 שעות הקודמות, או מהבדיקה האחרונה שהייתה ב-24 שעות אלו. [וכאן טמאה משנתגיירה]
 עוד נחלקו - לר' יהודה: צריכה להמתין ג' חדשים עד שתנשא כדי להבחין בין זרע כשר לזרע פסול. לר' יוסי: מותרת ליארס ולינשא מיד.
2. לר' יוחנן אליבא דר' יהודה ששבוייה בחזקת טהורה, מדוע א"כ שנינו: הגיורת, והשבוייה, והשפחה, שנפדו ושנתגיירו ושנשתחררו יתירות על בנות ג' שנים ויום אחד - לר' יהודה צריכות להמתין ג' חדשים?
 מדובר שראוה שנבעלה.
3. לר' יוסי מותר להארס ולהנשא מיד. מה טעמו?
 א. אשה מזנה משמשת במוך שלא תתעבר.
 ונדחה: בשלמא גיורת - דעתה להתגייר ושומרת עצמה. גם שבוייה - שלא יודעת להיכן יוליכו אותה, שומרת. גם שפחה - שומעת מפי אדונה. אבל שפחה שיוצאה ב'שן ועין' הרי לא יודעת שתשתחרר.
 ואין לתרץ שבמקרה שבא מעצמו מודה ר' יוסי שתמתין, כיון שלגבי אנוסה ומפוחה [שבא מעצמו] לר' יהודה צריכה להמתין ור' יוסי מתיר מיד.
 ב. רבה: אשה מזנה מתהפכת כדי שלא תתעבר. ור' יהודה חושש שמא לא נהפכה יפה יפה.
4. מדוע הוצרכו שני לימודים לקים ליה בדרבה מיניה?
 א. 'ולא יהיה אסון' כשנתחייב במיתה וממון, 'כדי רשעתו' כשנתחייב במלקות וממון.
 הטעם שהוצרכו לשני לימודים: ממיתה וממון לבד, הו"א דווקא כשיש איבוד נשמה נפטר ממון. ממלקות וממון לבד, הו"א שנפטר משום שאיסורו פחות חמור ממיתה.
 ב. לרבי מאיר הסובר 'לוקה ומשלם' - אחד למיתה וממון ואחד למיתה ומלקות.
 הטעם שהוצרכו לשני לימודים: ממיתה וממון לבד, הו"א שעונש אחד בגוף ועונש אחר לממון לא עושים, משא"כ מיתה ומלקות יחשבו כמיתה אריכתא ויענשו בשניהם. וממיתה ומלקות לבד הו"א שנים בגופו לא מענישים אבל אחד בגופו ואחד בממונו נעניש. קמ"ל.
5. מדוע הוצרכו לשני פסוקים: א. שאסור לקחת כופר 'לנפש רוצח' לפוטרו ממיתה בי"ד. ב. שאסור לקחת כופר 'לנוס אל עיר מקלטו' לפוטרו מגלות? ללמדנו גם בשוגג וגם במזיד. שממזיד לבד, הו"א שלא מועיל כופר כיון שאיסורו חמור, אבל בשוגג יועיל. ומשוגג לבד, הו"א שלא מועיל כיון שאין עונש 'איבוד נשמה', אבל מזיד שיש איבוד נשמה יועיל כופר, קמ"ל.
6. מאחר שכבר למדנו איסור לקחת כופר כיצד מתפרשים פסוקים נוספים שאף בהם משמע ענין זה?
 א. 'ולארץ לא יכופר לדם אשר שופך בה כי אם בדם שופכו' - שאם נתערפה עגלה ואח"כ נמצא ההורג, אין פוטרין אותו.
 ב. 'ואתה תבער הדם הנקי מקרבך' - ללמד שעונש סייף הוא מן הצואר. שהוקשו כל שופכי דמים לעגלה ערופה, שנערפת מן הצואר. אבל אין לדמות עונש סייף לעגלה שנערפת בקופיץ וממול עורף, כיון שנאמר 'ואהבת לרעך כמוך', ברור לו מיתה יפה.
 ג. 'כל חרם אשר יחרם מן האדם לא יפדה' - היוצא ליהרג ואמר אחד ערכו עלי, לא אמר כלום.
 אבל אם אמר כך קודם שנגמר דינו, חייב - 'מן האדם', ולא כל האדם.
 לרבי חנניא בן עקביא הסובר שאף לאחר שנגמר דינו נערך, כיון שדמיו קצובין בתורה לומדים - לפי שמצינו למומתים בידי שמים כגון בעל שור מועד שהרג אדם, שנותנין ממון ומתכפר להן, יכול אף בידי אדם כן? ת"ל: חרם מן האדם לא יפדה.
 ומ'כל' לומדים אפילו מיתות קלות שניתנה שגגתן לכפרה.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)